

بررسی تطبیقی میزان خطای بین معاینه مریبان و کارشناسان بینایی سنجی در اجرای طرح تنبلی چشم استان اردبیل، ۱۳۸۱

فیروزامانی^۱، دکتر سعید صادقیه^۲، دکتر احد اعظمی^۳، دکتر حبیب اجاقی^۴

چکیده

زمینه و هدف: سازمان بهزیستی کشور همه ساله طرح پیشگیری از تنبلی چشم را به اجرا می گذارد. در راستای اجرای طرح آمبلیوپی این احتمال وجود داشت که بعضی از مریبان در مراحل اجرایی طرح سنجش بینایی خطاهای جزئی داشته باشند و چون تا کنون در استان اردبیل مطالعه ای در زمینه بررسی تطبیقی میزان خطای معاینه مریبان با کارشناسان بینایی سنجی صورت نگرفته بود بنابراین مطالعه حاضر در راستای بدست آوردن میزان خطای احتمالی انجام گرفت و هدف از این مطالعه کاهش میزان این اختلاف و برنامه ریزی بهینه برای انجام بهتر طرح آمبلیوپی در سال های بعد و همچنین رفع کمبودها و نواقص احتمالی اجرای طرح آمبلیوپی بود.

روش کار: این بررسی در ۲۲ مهد کودک شهرستان اردبیل با استفاده از نمونه گیری تصادفی ساده بر روی ۲۶۰ کودک انجام گرفت. روش معاینه بدین صورت بود که پس از معاینات اولیه توسط مریبان همان کودکان با یک فاصله زمانی دوباره توسط کارشناسان بینایی سنجی بوسیله رتینوسکوپی و نوک انگشت معاینه شدند و اطلاعات مورد نیاز به صورت پرسشنامه ای در دو نوبت هم برای معاینه مریبان و هم برای معاینه کارشناسان بینایی سنجی، جمع آوری و نتایج با استفاده از آزمون های X^2 و آنالیز واریانس در نرم افزار آماری SPSS تجزیه و تحلیل گردیدند.

یافته ها: در این مطالعه ۵۱/۲٪ پسر و ۴۸/۸٪ دختر بودند. ۶۳/۵٪ مهد ها خصوصی و بقیه وابسته به آموزش و پرورش بودند. ۱۳/۸٪ کودکان معاینه شده عینکی و ۸/۱٪ تحت نظر پزشک بودند. ۳۶/۴٪ مهد ها فاصله استاندارد معاینه را رعایت نکرده بودند. ۱۸/۸٪ مریبان از مهارت کامل برخوردار نبودند. ۱۳/۲٪ کودکان آستیگماتیسم، ۳/۴٪ انحراف چشم، ۳/۴٪ تنبلی چشم و ۵/۳٪ کودکان دارای ضعف بینایی بودند. بین مراحل کلی معاینه مریبان با بینایی سنج ها ۱۷/۷٪ اختلاف وجود داشت که این اختلاف ناشی از عواملی بوده است که به آنها اشاره شده است.

نتیجه گیری: با توجه به میزان خطای بین معاینه مریبان و کارشناسان بینایی سنجی در مطالعه حاضر ضروری است مسئولین اجرایی برای اجرای طرح آمبلیوپی در سال های آینده برنامه ریزی دقیق و کاملتری داشته باشند.

واژه های کلیدی: آمبلیوپی، خطای سنجش بینایی، انحراف چشم

- ۱- مؤلف مسئول: مربی آمار زیستی دانشکده پزشکی- دانشگاه علوم پزشکی اردبیل
- ۲- متخصص پزشکی اجتماعی و پیشگیری سازمان بهزیستی استان اردبیل
- ۳- استاد یار گروه داخلی دانشکده پزشکی- دانشگاه علوم پزشکی اردبیل
- ۴- استاد یار گروه چشم دانشکده پزشکی- دانشگاه علوم پزشکی اردبیل